

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die secunda, Consideratio secunda De obligationibus Ecclesiastici ùt Christiani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

Consideratio quarta.

Pro II. die, secunda.

De obligationibus homini Ecclesia-
stico propriis si consideretur ut
Christianus.

Tres aliæ cæremoniæ ex consuetudine,
& mandato Ecclesiæ statim subjun-
guntur administrato Baptismati,
quibus indicantur tres aliæ obligationes,
quas baptizatus cum Baptismo suscepit;
has explicabimus, & examinabimus in præ-
senti Consideratione.

I. Sacro chrismate inungitur vertex capi-
tis Baptizato, quo significatur qua fortitu-
dine fidelibus pugnandum sit contra mun-
dum, dæmonem, & carnem: nam antiquis
Athletis in more positum erat, ut certaturi
se inungerent, & ita inuncti in arena com-
parerent. Cujusvis Christiani officium est,
ut omni die & horâ sit accinctus lumbos, &
stet paratus ad prælium cum suis hostibus
ineundum, ad retundendum horum assul-
tus, & tentationes: *Fili, accedens ad serviti-*

um

tem Dei præpara animam tuam ad tentationem.
 Eccli. 8. Etiam maximi & primipili Sancto-
 rum tentati fuerunt; ita de seipso testatur
 S. Paulus scribens ad Romanos Epistolæ
 suæ c. 7. & Epistola secunda ad Corinthios
 c. 12. Non igitur in eo consistit sanctitas,
 ut non tenteris, sed ut non vincaris, & ten-
 tationibus non succumbas.

Discute jam, quem te militem in hujus-
 modi conflictibus demonstres, qua fortitu-
 dine his hostibus resistas; an ardua fronte,
 erecto animo statim occurras, & omnem
 aditum ipsis præcludas; an potius cum istis
 colloqui, & quasi pacisci incipias, vel certe
 aliquam ipsis complacentiam, vel benevo-
 lentiam ostendas, an scuto, & lanceâ sive
 mediis necessariis ad depellendas, & debel-
 landas has hostium turmas utaris? an ad o-
 rationem, & per hanc ad Deum recurras,
 opem, & subsidia petiturus: sic ipse dux
 noster Christus suos in hac Palæstra instru-
 xit discipulos; *Orate ut non intretis in tenta-*
tionem. Matth. 26. Monitum hoc S. Hiero-
 nymus ita explanat: *in tentationem intrare non*
est tentari, sed vinci: hanc contra dæmonem
 bellandi artem jam pridem felici successu
 exercuerat rex David, ut ipsemet scriptum
 reliquit Ps. 4. *oculi mei semper ad Dominum, quo-*
niam ipse evellet de laqueo pedes meos. Si non
 omnem spem & fiduciam in Deo ponas,
 sed de teipso, & tuis viribus præsumas,
 Deus

Deus, ut humilitatem, & tuam fragilitatem te doceat, scdè in scelera te prolabi sinet.

2. Non minùs efficax ad victoriam obtinendam medium est, conscientie suæ arbitro tentationes suas candidè aperire. Cuniculi sub terra latentes, ubi deleguntur, etiam facilè eluduntur: conjuratio evulgata vires omnes perdit, & ipsos conjurantes ruinâ involvit. Si sinu his ignem fovere pergis, fieri non poterit, ut non te ipsum aduras.

Verùm ut hoc medium tibi proffit ad præfixum finem, necessarium est, conscientie tuæ arbitrum virum esse prudentem, peritum, & versatum in arte animas regendi Magistrum, qui omnem habeat licentiam liberrimè mentem suam explicandi, & sua sensa atque consilia proponendi. Si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt. Si cæcus peritum, & fidelem ducem sortitus, huic non plenam libertatem concedit se ducendi, quò ipsi videtur, à recto tramite haud dubiè aberrabit.

3. Oportet, ut tu tibi metipsum non desis, ut tu quoque operam, & diligentiam tuam conferas; nam nec Deus solus totum facere, & negotium salutis tuæ conficere vult, nec Director tuus solus potest; tua cooperatio summè necessaria est, te quoque manum operi admoveere oportet.

Sunt

Sunt autem variae industriae, quas adhibeas. Primò ut generosè statim in ipso ortu tentationem opprimas; principiis obsta: non rarò exigua scintillula, non statim suffocata, ingentis incendii origo, & infelix mater fuit: *à scintilla una augetur ignis.* Eccli. c. 11. O te felicem, si assueveris pravarum inclinationum, sive passionum tuarum prorumpentes vipereos partus in cunis opprimere, & extirpare; *beatus, qui allidet parvulos tuos ad Petram.* Psal. 136.

Deinde animus ad id adjiciendus est, quod tentationi contrarium est: malum quodvis per oppositum tollitur & emendatur: si insurgit tentatio carnalis, carnem castiga, & doma jejuniis; si allicit avaritia, largire liberales eleemosynas; si te inflat superbia, elide hunc tumorem spontaneis humiliationibus, & depressionibus: *constraria contrariis curantur.*

Fugiendum denique est otium canè & angue pejus. *Multam malitiam docuit otiositas.* Eccli. 33. Si dæmon semper te occupatum invenerit, nunquam inveniet apertam portam, qua in cor tuum penetret. Vita tua libera, iners, omnis curæ & sollicitudinis experta aperit januam omnibus tentationibus, manum porrigit omnibus sceleribus, occasionesque serit innumeras pravis cogitationibus, & omnis generis excessibus.

II. Imponitur capiti recens baptizati vitta candida, vel totus obtegitur indusio, vel stolâ alba: hoc ritu insinuatur fidelibus, quàm puram innocentemque, ab omnibus sordibus remotam vitam ducere debeant Christiani. Scisne, in quo consistat hic morum candor, hæc innocentia vitæ? Ecclesia hoc tibi explicat in illa oratione, quâ ita ad Deum clamat: *Da cunctis, qui Christiana professione censentur, & ea respuere, quæ huic inimica sunt nomini, & ea, quæ sunt apta sectari; nimirum ut declines à malo, & facias bonum.*

Quod est officium arboris silvestris in nobilem, & fertilem hortum translata, & transplantata? ut non amplius ferat fructus acerbos, silvestres, immaturos, sed suaves, nobiles, & excoctos. Nos omnes eramus ab ipsa nativitate arbores silvestres, incultæ, steriles, terræ per peccatum originale pariter corruptæ, & maledictæ, nonnisi spinas & tribulos proferenti implantatæ, aridæ, & ad producendos fructus vitæ, sine succo & rore gratiæ, prorsus ineptæ; sed per Baptismum fuimus Christo conjuncti, insiti & in fertilissimum Ecclesiæ hortum transplantati. Nostrum jam est non primi trunci, id est Adami, naturæ & inclinationi similes, sed Christi, secundi Adami, cui insiti sumus, voluntati, ac desideriis pares *afferre fructus.*

C

I. Ita.

1. Itaque nullum amplius fructum corruptæ radici connaturalem producas oportet, & abhorreas ab omni eo, quod nomen Christiani dedecet: *respuere, quæ huic inimica sunt nomini.* Peccatum à Christiano commissum longè gravius, & indignius est, quàm quod paganus committit, juxta doctrinam D. Thomæ 2. 2. q. 10. art. 3. ad 3. ob susceptum Baptismi mysterium sive Sacramentum, dissimulatis interim aliis circumstantiis; nam fidelis suo peccato specialem aliquam injuriam infert toti divinæ Trinitati; divino Patri, qui ipsum in Baptismo adoptavit in filium; Verbo Incarnato, cujus factus est frater, Spiritui sancto, qui ipsum per Baptismum absterfa omni labe sanctificans, in suum, quod imposterum semper incoleret, vivum quodammodo templum consecravit; hinc colligere potes gravitatem tuorum peccatorum, quæ tibi hodie in Meditatione ob oculos posuisti.

2. Nec sufficit malum fugere, faciendum insuper est bonum, nisi cum Evangelica arbore fici, quæ copiosa, & viridantia folia, sed sine fructu proferebat, condemnari ad securim, ad ignem velis. Quid est aliud, facere ad aras, celebrare missæ sacrificium, recitare preces, sive horas Canonicas, concinere in choro, auscultare verbum Dei ex Cathedris propositum à sacerdotibus oratoribus, sed ex arida consuetudine,
ad

ad fallendum tempus ex respectu humano, sine omni sensu devotionis, aut animi ad Deum erecti, sine omni scintilla fervoris, quàm proferre viridantia, & elegantia tollia, sine omni fructu?

Narrat Victor Uticensis, cùm Vandamica persecutio contra Catholicos in Africa maxime ferveret, ac fureret, inter alios Catholicos etiam certum Diaconum, Muritam nomine, ab Elpidiphoro Judice ad tribunal citatum, comparuisse, cum alba veste, quam brachio impositam secum ad tribunal ferebat, & quamprimùm in conspectum judicis Elpidiphori, perfidi Apostata, quippe qui à Catholica fide defecerat, venit, eam ante ejus oculos distendit, in hanc justam prorumpens exprobrationem: Perfide apostata, en vestem, qua indutus fuisti, cùm ex sacro Baptismatis fonte exscendisti, signum candoris morum, & innocentia, quam ex hoc lavacro hauseras. Hanc ego hucusque servavi studio, & cautè custodivi, ut hæc, etiam me tacente, tibi tuam exprobraret sacrilegam perfidiam, & Apostasiam, teque suo candore in ruborem, sitamen non omnem jam exuisti, & frontem perfricuiisti, daret. Hæc te non jam judicem, sed reum coram divino tribunali in extremo judicio coram toto mundo accusabit, hæc tua augebit tormenta æterna in infernali barathro, quod famelico & hiante

rictu te bolum pinguiſſimum deglutire jam nunc intendit.

Similem orationem inveſtivam tu quoque à tuo custode Angelo expecta in decretoria, & ultima mundi die coram divino judice Christo, si ab iis, quæ in sacri Baptismatis fonte sanctè spondisti, turpiter desciscas; ut tamen hanc evites, jam nunc sollicitus esto, & omnem diligentiam adhibe, ut mores tuos emendes, & id omne abstergas, quod candorem vitæ Christianæ convenientem inficere, & maculare posset.

III. Tandem fax vel candela ardens baptizato, vel si ipse huic sustentandæ sit impar, patrino in manus porrigitur. Hoc ritu exprimitur bonum exemplum, quo fideles omnibus prælucere debent: *Luceat lux vestra coram hominibus.* Matth. c. 5. Jam tria perpendito.

I. Obstringeris cavere omne malum exemplum, omne scandalum, ne probro sis Christianæ religioni, eamque contemptui exponas, ac ludibrio. Etiam unus unicus tantum Religiosus totum suum, utunt sanctissimum & clarissimum Ordinem pravis suis moribus denigrare, & infami macula notare potest: id ipsum senti & dicito de scelerato Christiano, qui sua infami vita religionem Christianam incestat, & omnibus deridendam proponit.

Ejus.

Ejusmodi turpem maculam ac notam Deus in domo sua summè nauseat & abhorret. Tu ipse facilè dissimulabis ignominiam clam tibi iniustam; sed ubi publicè argueris, & ignominiam notaris, excandescis enimverò contra effrontem calumniatorem, nec antè quiescis, quàm foeda macula sit eluta. An non id ipsum de Deo sui honoris zelote acerrimo judicabis? *Vae animæ eorum, quoniam reddita sunt eis mala.* Ha. c. 3. Tam certa, & inevitabilis est pœna scandali, ut de hac, quando Deus illam tantùm minatur, loquatur, tanquam jam fuisset inflicta.

2. Obstringeris alios virtutum exemplis, morum probitate ad paria facienda, & audenda exstimulare, tum ut honorem & æstimationem Christianæ Religionis, quam cum Baptismo suscepisti, promoveas; tum ut mala repares, & vulnera sanes, conditioni & statui tuæ, quam profiteris, vitæ nimis profundè inflicta variis, & non paucis scandalis.

Detractio secreta sanatur & emendatur per revocationem pariter secretam, sed si verbis, vel factis probrosis & scandalosis honorem & famam religionis Christianæ Catholicæ læsisti, hanc non aliâ, quàm publicâ emendatione & retractatione reparabis, & compensabis. Opus igitur est omnes vanos timores, & respectus humanos proterere, & vincere; absit ut illa vecundia, ille timor te nunc retrahat à vir-

tute, qui prius te non potuit retrahere a vitio: *exhibuistis membra vestra servire iniquitati, nunc exhibete membra vestra servire iustitie.* ad Rom. c. 6.

3. Dum bono exemplo aliis præluere studes, nihil aliud specta, quàm Dei gloriam, & honorem Christianæ fidei in Baptismo susceptæ. Si per opera tua bona aliquid quid humani præter Deum, & cælum quæreres, virtus & probitas tua non genuina, sed adulterina, & mera hypocrisis foret: difficultates in virtutum exercitio occurrentes tibi tolerandæ forent, sed nullus inde fructus decerpendus: in te caderet illud Aggæi c. I. *seminâstis multum, & intulistis parum. . . & qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum.*

Quis dolor, quæ pœnitudo ad finem vitæ te obrueret, si cerneres, te tot ac tanta fecisse, & tulisse, quæ suffecissent ad comparandam tibi gloriam magni Sancti, si omnia fuissent monetæ solidæ ac genuinæ, & non falsæ, adulterinæ, & debito pondere carentes, nuces sine nucleo, poma Sodomica, ita ut nec minimum meritum ex iis extundere possis: *viri divitiarum nihil invenerunt in manibus suis.* Ps. 75.

Con-